

ZIE: HET LAM GODS DAT DE ZONDE VAN DE WERELD WEG NEEMT

Inleiding

De vorige zondag vierden wij de dag van de doop van Jezus. Vandaag wat de gevolgen zijn als de mens geheel en al doordrenkt wordt door de Geest. Van Jesaja zult u horen, profeet, niet meer niet minder dan spreker namens de Eeuwige, vanaf zijn conceptie in de moederschoot vormde zich zijn identiteit dienaar te zijn, ja zelfs licht zal hij afgeven zodat mensen elkaar kunnen zien staan, tot hun geluk.

In het vervolg van het Evangelie zult u Johannes horen roepen dat we onze ogen moeten open doen, open sperren om binnen te laten wat ons te zien gegeven wordt: *Zie: het lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt*. Wat gebeurt er toch met ons, in ons, door ons, als de Eeuwige ter sprake komt in onze wereld? Wat onmogelijk lijkt, zal mogelijk worden. Is dat zo? Ja, belijden wij met grote mond: dat is zo.

Laten we bidden: Gods NAAM roepen: Eeuwige, neem ons onder uw hoede. Kyrie eleison, Heer ontferm U over ons.

Overweging

Zie, het lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt. Dat 'lam zijn', dat is het, een gebeuren dat zich voltrekt. Dat is wat me bezighoudt, vanaf het moment dat Clara mij vroeg om vandaag 'het woord te bedienen', zoals dat liturgisch heet. *Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt*. Ook dat nog: weg neemt, weg draagt.

Het is niet, dat Johannes zegt: 'kijk eens, wie daar aan komt lopen? Ach toch, dat is Jezus, het lam van God. Wat een geweldig mens loopt daar, die Jezus. Mij benieuwen wat hij gaat doen en hoe hij het gaat doen.'

Nee, het is het gebeuren in dat ene woordje: *zie!* Ga open, laat binnen, dat wij volstromen! Er wordt iets nieuws verteld, dat de loop van ons eigen verhaal verhelderen kan en daardoor vernieuwt, richting geeft. Het neutraliseren van de doodlopende richting die de wereld gaat, als het van de wereld afhangt, in afwijking van de Weg die de Tora ons wenkt te gaan. Kom toch, kom toch.

Ziet, realiseer je, wat er aan de hand is: een geschiedenis van Onnoembare, Ene, Eeuwige, Wees er! (noem zoals u het liefste noemt), God en mens wordt hier vlees en bloed, waarin de kwaadaardigheid uiteindelijk in het geheel geen plaats heeft..

Wat zie je? Het Lam.

Zo gewend zijn we het te horen, te zingen, te mompelen eventueel in het Gloria: *Heer God, Lam Gods, zoon van de vader, Gij die wegneemt de zonde van de wereld*; en na de vredeswens: *Agnus Dei, qui tollis*, *dit is het Lam Gods dat de zonde van de wereld wegneemt ...*, hoezo wegneemt? Hier en nu, en ik ben erbij, wij zijn erbij, het gebeurt voor ons ogen. *Ik ben niet waardig, dat jij komt...* Dat suggereert iets geweldigs. Het is ook nog al wat: het wegnemen van de zonde van de wereld.

Er schuilt iets in dat beeld van het Lam, dat onze moderne oren wellicht ontgaat. Die betekenis (dat teken-begeuren) moet even uit haar schuilplaats worden gehaald. Een lam, een lammetje (wij houden in het Nederlands van verkleinwoordjes; lammetje, nog nikser dan niks) roept

tedere gevoelens op, het is zacht en gewillig en zo aambaar, verzet zich niet, geeft onszelf het gevoel dat wij ook aardig en lief zijn, zelfs het geblaas van een lammetje heeft iets bijna baby-achtigs. Het roept herinneringen op bij oudere mensen aan voorbije tijden en dromen bij jonge mensen over wat nog komen mag. Het doet aan lente denken en aan een leven dat nog komen moet, veelbelovend en altijd vredig. Dat klopt toch ook? Wat verlangen wij nou vuriger en hartstochtelijker? Een klein kind wordt ook door volwassenen graag geknuffeld: het is zo zacht, zo nieuw, het is zo 'ik zou je wel op willen eten'.

Dat is dan ook het geval bij zo'n lam. Het is om op te eten. Het is bij uitstek een gave die in een dicht verband wordt gebracht met de Eeuwige, bron van leven, in de tempel als offer aangeboden –met tranen in de ogen- in een beweging van teruggave aan de Levengever.... en dan 'teruggekregen' en opgegeten om als het ware zich dat nieuwe eigen te maken, in je op te nemen, en ook zo nieuw te worden, zelf vrede te worden, belofte te zijn voor je naaste en voor de vreemdeling.

...natuurlijk, heel de bijbel, met al zijn gefluister, psalmgezing en profetengeschreeuw, gaat over dat verlangen om nieuw te zien, een weg in te slaan waar de *zonde van de wereld* zijn effect verliest. Lees maar in Exodus over het Paaslam, dat als teken van nieuw leven voedsel is voor bevrijding en de eters toerust voor een nieuwe toekomst. Jesaja herkent zo vaak het levende beeld van het lam: 40,11; 53,7; psalm 114 zingt van dansende lammetjes. En vergeet Lukas (10,3) niet, waar Jezus zijn leerlingen bezielt: *ga maar, ik stuur je op weg als lammeren, midden tussen de wolven*: loop de kans opgegeten te worden, wees maar gave. Beter voedsel voor wolven is er niet: ze zullen er anders van worden, vertrouw mij maar! Beeld van de nieuwe mens; joh 19,36 (bij het eten van het paaslam, neemt hij brood en beker: *eet, drinkt, mijn lichaam en mijn leven: doe het ook, mijn gedachtenis, wordt nieuw, laat je eten!*; in het boek van de openbaring is het het Lam dat uiteindelijk wint.

De zonde van de wereld. Johannes heeft geen *eretitel* in gedachten, maar: *ziet*: -we moeten het *willen* zien- *het lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt*.

Wat is de zonde van de wereld. Dat weten we allemaal. Heel ons leven lang. Heel ons lange leven, als we al lang leven. Toch vraagt dat ook een moment van stilte: om in ons te laten doordringen: die de zonde van de wereld weg neemt. Hoe zo dan?

Het gaat hier niet om de verkeerde dingen die wij doen, en toch ook weer wel. Want het gaat om het Kwaad met een hoofdletter aan het begin en dan een lang verhaal in kleine letters en op de achterkant de heel kleine lettertjes –bijna niet te lezen- waarin het leven wordt verstikt en doodgemaakt.

Zie! in beeld, in metafoor, die oorspronkelijke mens die daar gaat, de rechtschapene, weerloos en puur mens, toekomst, lichtglans van God is hij: dankzij hem kun je zien –in het donker- wat leven is. En dan ga je leven, je gaat mee, volgen, meedoen. *Zie het lam van God die doet wat het betekent*, de zonde neutraliseren van de wereld."

Sta op[, 'zie ' is de roep om mee te gaan. Echt mee te gaan, met hebben en houden mee te gaan je te verenigen, eten en je over te geven en je als het ware te laten opeten, en op die manier telkens weer wat heet 'de zonde van de wereld' wegdragen, laten verdampen; opnieuw beginnen. Diakonie. Lam van God,

Zijn wij 'waardig', zijn uit onszelf geschikt? Neen, maar wij verlangen: 'spreek slechts' zijn spreken heft ons op. In het voorlaatste hoofdstuk van het Johannesevangelie, hoort

Maria Magdalena Jezus zeggen: *Ga naar mijn broeders en zusters en zeg tot hen: Ik ga op tot in mijn Vader en uw Vader. (Jo.20,17). (en luister gerust naar uw ziel als die zegt: mijn Moeder en uw Moeder)*. Ik ga op tot in de Ene, tot in WEES ER, EEN.

Het Lam dat al levende de zonde van de wereld... buiten werking stelt, hij die geïdentificeerd wordt als het 'Lam van God' zegt op zijn beurt: *broeders en zusters* van mij. Zo worden *wij* aangesproken en kennelijk 'waardig' bevonden, waardig gemaakt: wij *veranderen* in het eten van het '*tot lichaam van de Begeesterde gewaarmerkte brood*', -ja, een mondvul- wij *veranderen* in het drinken van zijn *levensbeker*. Dat is pas consecratie! Waardig bevonden. Hoor hem spreken en wij zullen worden wie we mogen zijn. Van de moederschoot af geroepen om de zonde van de wereld mee weg te dragen. Diakonie!

Hoor de kracht, waarmee Johannes zijn woorden als een juichkreet zijn wereld instoot. Getuigenis noemt hij zelf. Als je stil bent kun je het zelfs horen vanuit de op papier geschreven lettertekens. Voor ons bedoeld. Opgetekend, uitgetekend, zodat wij het voorhanden hebben om het telkens en telkens weer in ons op te nemen, vorige weken, vandaag, volgende weken. Vervolg van het Evangelie Jezus Christus. Hij is het Evangelie. En wij mogen het worden.

am